

Відновлення ґрунтів разом із СУФФЛЕ

«Мусимо впорядкувати ґрунти вже упродовж найближчих 5-6 років. І нікуди від цього не подінемося, якщо хочемо мати хоч якусь перспективу. На ціни не можемо впливати, а от на урожайність і на собівартість — можемо. Тому отут вчимося, як правильно вкладатися у розвиток і у землю», — каже комерційний директор рівненської агрофірми ПСП «Злагода» Олександр Яблонський. На базі його господарства компанія СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА розпочала серію зустрічей професійного Клубу SOILTEQ, де аграрії практикуватимуться із технологіями збереження та вчитимуться отримувати максимум від ефективного господарювання на землі.

Ірина Бовчалюк

В аудиторії, і у дослідницьких ямах

Якби мені просто хтось розповів, то, мабуть, не повірила б на слово. Але ж тут побачила на власні очі. Елегантний європець спочатку вправно демонстрував слайди відео-презентації з теоретичних понять про структуру та проблеми ґрунтів, вільно переходив з французької на англійську. Але вже за годину, до невпізнанності переодягнувшись у робочу шапку, куртку та чоботи, так само енергійно жестикулював із дослідної півтораметрової ями у чистому полі під дощем. Відбрав нові проби лопаткою, підчищав ножем, показував грудочки, що легко розсипаються на долонях, і розповідав про роботу черв'яків. Агроном-консультант Мат'є Аршамбо має 15-річний досвід роботи у Франції та інших країнах Європи, а тепер працює і в Україні. Стало зрозумілим, чому фермери, керівники господарств, котрі з'їхалися на запрошення СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА, так довіряють спеці-

лістам компанії: мають справу із захопленими професіоналами.

«Ми зібрали аграріїв, у яких в середньому від 600 до 5 тис га землі, — розповідає менеджер СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА, Микола Матвійчук. — Розуміємо, що у перспективі сільське господарство перейде до приватних форм власності. Господарі шукатимуть більше способів берегти землю, щоби отримувати максимальну віддачу і зараз, і у майбутньому. Тому ми хочемо бути першими, хто принесе виробникам нові рішення і навчить зберігати потенціал землі для наступних поколінь. Власне тому і створюється Клуб SOILTEQ. Разом шукатимемо захисту від таких проблем як водна і вітрова ерозія, будемо працювати над покращенням структури ґрунту. Нові технології у цьому напрямку практикують багато господарств, але роблять це розрізно. Ми ж спробуємо узагальнити, централізувати їх практики, цілеспрямовано допоможемо у навчанні».

Збалансування агрономії та екології було темою першого засідання нового клубу аграрних професіоналів.

Органічні речовини, як рахунок у банку

Агроном-консультант Мат'є Аршамбо порівнює органічну речовину нашого ґрунту із рахунком у банку. Є багато органічної речовини — от ви і власник великого капіталу. Витратили його, тоді — начувай-

теся. Якщо маєте небагато, то мусите потихеньку інвестувати і накопичувати. В якості ефективного капіталовкладення можна обрати сидерати. Вони допоможуть належно структурувати ґрунт, правильно організувати його вглиб. З дослідження профілю ґрунту, яке показував Мат'є безпосередньо у полі, мав би починати роботу кожен господар.

Спеціаліста не дивує обережність, з якою ставляться українські аграрії до технології прямого посіву, який мав би зекономити час та зусилля під час обробки ґрунту. «Без глибокого вивчення фізичної родючості, особливостей функціонування ґрунту, який на поверхні демонструє нам, наче айсберг, лише 10% своїх якостей, нововведення приречені на невдачу», — визнає агроном. Проблеми із вертикальною організованістю ґрунту штовхають агропромисловців на збільшення горизонтальних обробіток, надмірні витрати палива, добрив, засобів захисту.

Упорядкувати ґрунт і накопичити в ньому органічну речовину саме й покликані роботи, пов'язані із покривними культурами. Але і вони повинні бути

поступовими, з попереднім аналізом умов конкретних ділянок, можливим рихленням на різні глибини (не перевертаємо шар ґрунту, а лише піднімаємо, щоби пропустити повітря, допомогти структуризації). Тоді сидерати теж спрацюють.

Рослини замість металу, фотосинтез замість пального

Точно підібраний рослинний покрив фахівці вважають ключем до успіху. Його можна почати застосовувати за будь-якої системи роботи з ґрунтом. Чому б не скористатися осіннім періодом пікової мінералізації органічних речовин? Тоді є можливість розвинути покривні культури. Достатньо, щоби вони встигли сягнути фази цвітіння — от і виконають своє покликання: накопичать біомасу для наступних культур і коріннями різних систем оживлять ґрунт. В результаті маємо економію на обробітках, а отже і використанні техніки та пального.

Учасники першої зустрічі Клубу обговорювали, як саме розрізняти стабільну та динамічну органічну речовину. Адаже стабільна структурує ґрунт в

є високі дерева, ліани, кущі, трави. Так само має структуруватися і ґрунт». Консультант радить застосовувати суміші щонайменше із 4 культур.

Слідування традиціям як наркотик

Детально розпитували учасники Клубу і про умови посіву, а також способи заробки культур, що вже почали цвісти, а отже виконали свою функцію. Консультанти радили найкращі варіанти, показали агрегати для відповідних робіт, а також упредмили від можливих ризиків неефективного поводження із сидератами. До речі, техніка і механізми для обробітки є як дорогі, так і досить економічного сегменту.

Визнали, заорювання сидератів, яке нині практикується у деяких господарствах, не дає належного ефекту. Так само як не надто перспективним сприймається і скошування покриву на корми тваринам, адже забираємо 80% біомаси, яка мала би піти в ґрунт і стати інвестицією саме в нього.

«Хоча врешті тільки господарю вирішувати, чи застосовувати ту чи іншу технологію, — визнає французький консультант. — Усі ж розуміють, як важко розставитися зі звичними процесами. Слідування давнім традиціям — це як наркотик. Його важко позбутися».

Інвестування у покривні культури не є нині якимось особливим ноу-хау. Усі ґрунти у країнах ЄС мають бути з покривними культурами. Це дієва система, до якої фермери дійшли у процесі виробництва. У той же час, скажімо, технологія No-Till у Франції використовується лишень на 10% земель.

Організатори пообіцяли під час наступних зустрічей Клубу SOILTEQ обговорити особливості сівозміни, підживлення, контролю бур'янів, використання покривних культур у тваринництві, тощо. Головне, кажуть члени команди СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА, — пояснити основні моменти, які впливають на помилки і унеможливити фермерів від можливих ризиків.

ТОВ «Суффле Агро Україна», вул. Отрозька, 138, м. Славуга, Хмельницька обл., 30 000
Тел.: +38 03842 71498
e-mail: sau@soufflet-group.com

комплексі материнської породи, але рослини живляться не з неї, а безпосередньо із динамічного шару органіки. Обидва види важливі, але перший із них створюється великою кількістю залишків культур, а от свіжа — за допомогою рослинного покриву. Органіка мусить не тільки використовуватися, але й повертатися в ґрунт.

«Ефект від посіву сидератів можна побачити після 2-4 років правильних поступових підготовчих робіт із кожною окремою ділянкою ґрунту, — попереджає Мат'є Аршамбо. — Повернення до усталених систем просто звезде вашу працю нанівець і все доведеться починати з нуля». Зрозуміло, що тонкощі технології доцільніше узгоджувати із досвідченими консультантами. Задля цього компанія СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА готова методично супроводжувати перспективні експерименти фермерів. Після оптимальної структуризації, реорганізації ґрунту пробувати разом замінити механічну роботу роботою рослин і вчитися комплексно працювати з коренями та біологічною активністю. Зрештою, кожен фермер може сам визначити баланс, переходячи від технічного обробітку до роботи з сидератами. Не роблячи різкі принципово важливі етапи.

Важливість використання суміші сидератів

Під час дискусій у Клубі SOILTEQ стало зрозуміло, що аграрії вже намагалися випробувати технологію з покривними культурами. Отож разом детально обговорювали рецептури для посіву. Консультанти радять головне — включити в них рослини із принципово різними кореневими системами. Логічно: потужний стрижневий корінь дасть гарні вертикальні ходи, а мичкуваті корені — рихлять верхній шар. «Згадайте при цьому ліс із різними рівнями рослинності, — вчергове нагадає про слідування природним екосистемам Мат'є. — Там

Коментар

Зеновій Максимішин
керівник ПП «Агрофірма «Дзвони», с. Болотня, Перемишлянський р-н, Львівська обл

Дуже давно працюємо із спеціалістами СУФФЛЕ, ще відколи не було офіційного представництва. У нас 5 тис. га проблемних земель у передгір'ї. Вирощуємо пшеницю, ячмінь, сою, ріпак і овочі. Коли тільки починали працювати разом, пшениця давала урожайність 40 ц/га, а ось уже 2 роки поспіль — 82 ц/га і велика частка в такому успіху належить фахівцям СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА. Агрономи приїждять на поля, підказують і радять у кожному конкретному випадку. У них нормальні ціни і хороша технологія. Знаю, що

СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА дбає не тільки про власний прибуток, але й про прибуток партнерів. І, думаю, що створення Клубу SOILTEQ є зайвим цьому підтвердженням.

Олександр Яблонський
співвласник ПСП «Злагода», с. Малий Шпаків, Рівненський р-н, Рівненська обл.

Ми вже 4 роки співпрацюємо з компанією СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА.

Цей рік для нас був критичним за погодними умовами, але ми встигли проскочити найскладніший період і «зібрати» достатню вологу для зернових. Зокрема ярий ячмінь дав 70 ц/га. Та пізнім культурам було непереливки. Але, попри все, у нас немає збиткових культур. Загалом рахуємо результати не за окремими культурами, а в цілому за сівозміною. Тут біля Рівного маємо 2 тис. га землі. Сіємо традиційні культури: пшеницю озиму, ячмінь ярий та озимий, цукровий буряк, сою, тобто дотримуємось повної сівозміни.

Землі у нас не найкращі, глинисті — середній вміст гумусу 1,8-2%, є такі, що і по 1,2%. Та це не заважає нам отримувати високі врожаї. У тому числі, і за рахунок технологій обробітки ґрунту. Давно відмовилися від плуга, оранки немає 5-й рік, — тільки глибоке розпушування. Обходимося вітчизняним добротним білоцерківським глибокорозпушувачем, потім — поверхневим культиватором John Deere.

Частково займаємось сидератами. Наприклад, на сьогоднішньому полі сидерат був присутній 2 роки тому і під час демонстрації ми побачили,

зокрема, і його дію. Але мені найцікавіше було дізнатися про підхід до формування сумішей сидератів від СУФФЛЕ АГРО УКРАЇНА. Скажімо, ми застосовували олійну редьку, залежно від сівозміни, але цього року не було вологи і ми не змогли її посіяти. Пропоновані суміші по 4, 5 і навіть 6 покривних культур — дуже логічні, бо одна рослина завдяки глибокій кореневій системі розпушує ґрунт вертикально, друга — має потужну мичкувату кореневу систему в орному шарі, третя — накопичує азот з повітря. Головне — точно підібрати пропорції індивідуально для конкретного типу ґрунту, щоби разом сидерати давали очікуваний ефект. От сьогодні говорили про вику, але у нас вона особлива, плетуча. Тому, напевне, доведеться замовляти і тестувати нове насіння.

